

Na temelju članka 101. stavak 2) Zakona o sprečavanju pranja i financiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik“ broj: 13/24) i članka 4. stavak 1) Pravilnika o provedbi Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“ broj: 8/26) Direktorica Federalne uprave za inspeksijske poslove donosi:

SMJERNICE ZA PROCJENU RIZIKA OD PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI

Članak 1.

Ove smjernice pomažu obveznicima provođenja mjera za otkrivanje i sprečavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti koji su pod nadzorom Federalne uprave za inspeksijske poslove a u vezi sa obavezom provođenja procjene rizika u skladu sa odredbama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (u daljnjem tekstu: Zakon) i podzakonskih akata donesenim na temelju Zakona te poduzimanju drugih mjera za otkrivanje i sprečavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti.

Članak 2.

Pojmovi koji se koriste u ovim smjernicama imaju značenje kao u Zakonu i podzakonskim aktima u kojima su definirani.

Članak 3.

Obveznici su dužni poduzimati mjere, radnje i postupke za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja oružja za masovno uništenje prije, u toku i nakon vršenja transakcije ili uspostave i trajanja poslovnog odnosa.

Članak 4.

Mjere radnje i postupci obuhvaćaju :

- a) izradu procjene rizika od pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti;
- b) uspostavljanje politika, procedura, kontrole i postupaka;
- c) praćenje provođenja politika, kontrola i postupaka i njihovo unapređivanje;
- d) poduzimanje pojačanih mjera za upravljanje rizicima i ublažavanje rizika tamo gdje je identificiran viši nivo rizika;
- e) poduzimanje pojednostavljenih mjera za upravljanje rizicima i otklanjanje rizika tamo gdje je identificiran niži nivo rizika;
- f) identificiranje i praćenje klijenta na način i pod uslovima određenim Zakonom;
- g) dostavljanje informacija, podataka i dokumentacije FOO-u o transakcijama, sredstvima i licima;
- h) određivanje ovlaštenog lica i njegovog zamjenika te osiguranje uvjeta za njihov rad;
- i) redovno stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih;
- j) osiguranje redovne interne kontrole i interne i eksterne revizije izvršavanja obaveza iz Zakona;
- k) izradu i ažuriranje liste indikatora za identifikaciju sumnjivih transakcija, klijenata ili stranaka;
- l) vođenje evidencija i čuvanje i zaštita podataka;
- m) izvršavanje drugih mjera i radnji iz Zakona i podzakonskih akata.

Članak 5.

(1) Obveznici su dužni sačiniti odgovarajuće politike i procedure kojima će, radi efikasnijeg upravljanja rizikom od pranja novca i financiranja terorizma i financiranja oružja za masovno uništenje obuhvatiti mjere iz prethodnog članka.

(2) Politike i procedure iz stavka 1) moraju biti srazmjerne prirodi i veličini obveznika i mora ih odobriti najviši organ nadzora odnosno upravljanja, odnosno rukovođenja obveznika u skladu sa statutom.

(3) Politike, procedure i kontrolni postupci iz stava (1) ovog člana uključuju:

- a) ciljeve, obim i način rada sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje kod obveznika;
- b) organizacionu strukturu obveznika;
- c) položaj ovlaštenog lica i njegovog zamjenika u organizacionoj strukturi;
- d) ovlaštenja i odgovornosti ovlaštenog lica i njegovog zamjenika;
- e) ovlaštenja i odgovornosti svih zaposlenika obveznika koji učestvuju u provođenju ovog zakona i na osnovu njega donesenih podzakonskih akata;
- f) mjere identifikacije i praćenja klijenta;
- g) modele upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje;
- h) načine i modele upravljanja usklađenošću poslovanja obveznika s odredbama ovog zakona i na osnovu njega donesenih podzakonskih akata;
- i) uspostavljanje odgovarajućih linija izvještavanja unutar obveznika radi osiguranja blagovremenog i odgovarajućega izvještavanja;
- j) čuvanje podataka, način vođenja i sadržaj evidencija podataka;
- k) stručno osposobljavanje i obuku zaposlenika obveznika;
- l) nezavisnu reviziju sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje kada je to primjereno veličini i prirodi posla obveznika;
- m) provjeru zaposlenika obveznika, ako je primjereno s obzirom na veličinu obveznika, te vrstu, obim i složenost poslovanja obveznika.

(4) Najviše rukovodstvo obveznika iz člana 5. ovog zakona dužno je donijeti politike, procedure i kontrolne postupke iz stava (1) ovog člana radi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje, redovno pratiti i preispitivati njihovu primjerenost i djelotvornost i, ako je potrebno, pojačati mjere preduzete od obveznika.

Članak 6.

(1) Obveznici su dužni sačiniti procjenu rizika pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja oružja za masovno uništenje kako bi identificirali, procijenili, razumili i smanjili rizike od pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja oružja za masovno uništenje.

(2) Prilikom izrade procjene rizika obveznici su dužni uzeti u obzir faktore rizika koji se odnose na:

- a) klijente;
- b) države ili geografska područja;
- c) proizvode, usluge ili transakcije;
- d) kanale distribucije.

(3) Procjena rizika mora biti dokumentirana i srazmjerna veličini obveznika, vrsti, obimu i složenosti njegovog poslovanja te ju je obveznik dužan najmanje jednom godišnje ažurirati i dostaviti Federalnoj upravi za inspeksijske poslove.

(4) Prilikom izrade procjene rizika obveznici su dužni uzeti u obzir i procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti u BiH.

(5) Obveznici će usvojiti pisani interni program kojim će se odrediti nivoi rizika grupa klijenata ili pojedinačnog klijenta, uzimajući u obzir državu, njihovo geografsko područje rada, poslovni odnos, transakcije, proizvod ili usluge, kanal distribucije, primjenu novih tehnologija i tehnologija u razvoju u vezi sa mogućom zloupotrebom u svrhu pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja širenja oružja za masovno uništenje u skladu sa ovim pravilnikom i smjernicama nadležnog nadzornog organa i nadležnih tijela.

(6) Obveznik će u pisani interni program također uključiti metodu za:

a) identifikovanje svih faktora rizika kojima je izložen pri uspostavljanju poslovnog odnosa sa klijentom ili obavljanja transakcije;

b) procjenu rizika na osnovu identifikovanih faktora;

c) smanjenje procijenjenih rizika;

d) praćenje promjena rizika i vođenje evidencija o promjeni procijenjenog nivoa rizika za grupe klijenata ili pojedinačnog klijenta, državu, njegovo geografsko područje rada, poslovni odnos, transakciju, proizvod ili uslugu, kanal distribucije, primjenu novih tehnologija i tehnologija u razvoju, razloge za ovu procjenu i aktivnosti koje su poduzete u vezi sa procijenjenim nivom rizika;

e) procjenu rizika cjelokupnog poslovanja;

f) praćenje efektivnosti i provedbe programa.

(7) Obveznici su dužni da osiguraju da se interni program vezan za procjenu rizika uvrsti u internu obuku zaposlenika obveznika.

Članak 7.

(1) Obveznici treba da razviju sveobuhvatne procedure procjene rizika.

(2) Analiza rizika treba biti proporcionalna prirodi i obimu poslovanja obveznika, te treba obuhvatiti rizike koji se odnose kako na klijente, tako i one koji se odnose na proizvode, usluge, transakcije, države, geografska područja i distribucione kanale.

a) Rizik klijenta obuhvata:

1) poslovnu djelatnost ili profesionalnu aktivnost klijenta i stvarnog vlasnika;

2) ugled klijenta i stvarnog vlasnika;

- 1) poslovne odnose u kojima klijent nije fizički prisutan;
 - 2) distribuciju proizvoda/usluga putem interneta;
 - 3) upotrebu posrednika za uspostavljanje poslovnog odnosa, kada je potrebno da obveznici razmotre:
 1. da li posrednik podliježe mjerama za sprečavanje: pranja novca, finansiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje;
 2. da li je posrednik pod efektivnim nadzorom u segmentu sprečavanja: pranja novca, finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje;
 3. da li se nalazi i/ili ima sjedište u državi, koja je navedena na listi zemalja sa strateškim nedostacima i zemlje u kojima postoji veća vjerovatnoća pojavljivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti iz člana 37. ovog pravilnika.
- (3) Obveznici su dužni analizom rizika uzeti u obzir i druge faktore rizika koje je obveznik identificirao zbog specifičnosti svog poslovanja.

Članak 8.

Obveznici će prilikom provođenja procjene rizika iz članka 7. smjernica klijenta svrstati u jednu od sljedećih kategorija rizika:

- a) kategoriju niskog rizika;
- b) kategoriju srednjeg rizika;
- c) kategoriju visokog rizika.

Članak 9.

(1) Stranke koje se mogu svrstati u kategoriju niskog rizika:

- a) Javno tijelo čiji se identitet može utvrditi iz javno dostupnih podataka i da je način na koji vrši svoju djelatnost kao i rezultati revizije njegovog poslovanja poznati i dostupni javnosti;
- b) Javno dioničarsko društvo, odnosno javno gospodarsko društvo koje je kotirano na burzi i koje podliježe obvezi objavljivanja financijskih izvještaja po pravilima burze ili na temelju zakona, čime se osigurava adekvatna transparentnost stvarnog vlasništva.

(2) Obveznici su dužni provjeriti ispunjenost uvjeta iz stavka (1) te od klijenta pribaviti pisanu izjavu o ispunjenosti uvjeta.

Članak 10.

(1) Nakon provedene procjene rizika obveznici su dužni kategorizirati poslovne odnose i privremene transakcije u jednu od sljedećih rizičnih kategorija:

- a) visok rizik;
- b) srednji rizik;
- c) nizak rizik.

(2) Osim kategorija rizika iz stavka (1) ovog članka obveznici su dužni, na temelju dokumentirane procjene rizika, identificirati stranke, poslovne odnose i povremene transakcije koji su neprihvatljivi za obveznike kao što su fizičke i pravne osobe koje su pod sankcijama

Vijeća sigurnosti UN-a i/ili osobe koje obavljaju poslovnu djelatnost bez odobrenja nadležnog tijela i koje žele uspostaviti poslovni odnos s obveznikom te druge osobe po procjeni obveznika zbog nemogućnosti adekvatnog upravljanja rizikom.

Članak 11.

Vrste poslovnih odnosa, usluga i transakcija koje se mogu svrstati u kategoriju niskog rizika određene su člankom 11. Pravilnika.

Članak 12.

(1) Obveznici su dužni provesti procjenu rizika cjelokupnog poslovanja kojemu su izloženi u svim segmentima svog poslovanja razmjerno obimu i složenosti poslovanja i točno odražavati stvarne rizike kojima su obveznici izloženi.

(2) Na temelju izvršene procjene rizika cjelokupnog poslovanja određuje se ocjena razine rizika sa:

- a) manje značajan rizik;
- b) umjereno značajan rizik;
- c) značajan rizik;
- d) vrlo značajan rizik.

Članak 13.

(1) Obveznici su dužni najmanje jednom godišnje provoditi ažuriranje procjene rizika kako bi se osiguralo da je procjena ažurna i da odražava stvarno stanje obveznika.

(2) Obveznici će bez odgađanja ažurirati procjenu rizika u slučaju značajnih promjena regulatornog okruženja kao i drugih događaja koji bi mogli utjecati na izloženost obveznika riziku.

(3) Pri ažuriranju procjene rizika obveznici su dužni koristiti relevantne interne podatke i informacije kao što su operativni, transakcijski i drugi podaci, te eksternu dokumentaciju i smjernice nadležnih domaćih, regionalnih i međunarodnih institucija (FATF, Moneyval, UN, MMF, WB i dr.)

(4) Ključni čimbenici koji pokreću ažuriranje razina rizika stranke uključuju:

- a) nastupanje okolnosti propisanih člankom 29. Zakona;
- b) neuobičajene aktivnosti kao što su upozorenja iz sustava za praćenje transakcija, otvaranje slučajeva ili podnošenje izvješća o sumnjivim transakcijama;
- c) zahtjevi ili upiti od nadležnih tijela;
- d) transakcije kojima se krše ciljane financijske sankcije;
- e) značajne promjene u obimu i vrsti aktivnosti stranke u odnosu na očekivano poslovanje;
- f) negativna medijska saznanja o stranci.

Članak 14.

Obveznici su dužni poduzimati mjere identifikacije i praćenja klijenta prilikom:

- a) uspostavljanja poslovnog odnosa s klijentom;

- b) obavljanja transakcije u iznosu 30.000,00 KM ili više bez obzira je li transakcija obavljena u obliku jedne operacije ili više operacija koje se čine povezanima;
- c) obavljanja povremene transakcije koja predstavlja prijenos novčanih sredstava u iznosu od 2.000,00 KM ili više;
- d) postojanja sumnje u vjerodostojnost i adekvatnost prethodno dobivenih informacija i klijentu ili stvarnom vlasniku;
- e) postojanja sumnje na pranje novca ili financiranje terorističkih aktivnosti bez obzira na iznos transakcije ili sredstava, bez obzira na sva moguća odstupanja, izuzeća ili pragove.

Članak 15.

(1) Pod mjerama identifikacije i praćenja podrazumijevaju se:

- a) utvrđivanje identiteta klijenta i provjeru njegovog identiteta na osnovu dokumenata, podataka ili informacija dobivenih od pouzdanih i nezavisnih izvora ili putem sredstava elektronske identifikacije ili neposrednim uvidom u javni registar u BiH;
- b) utvrđivanje identiteta stvarnog vlasnika i poduzimanje razumnih mjera za provjeru identiteta stvarnog vlasnika klijenta korištenjem relevantnih informacija i podataka dobivenih iz pouzdanih izvora i to tako da se obveznik može uvjeriti da zna tko je stvarni vlasnik klijenta.
- c) prikupljanje i procjenu informacija o svrsi i namjeni poslovnog odnosa ili transakcije i drugih podataka;
- d) provođenje stalnog praćenja poslovnih odnosa, uključujući i kontrolu transakcija tokom poslovnog odnosa kako bi se osiguralo da su transakcije koje se obavljaju u skladu sa saznanjima obveznika o klijentu, poslovnom profilu i profilu rizika, te prema potrebi, izvoru novčanih sredstava uključujući procjenu vjerodostojnosti informacija o prijeklu imovine koja je ili će biti predmet poslovnog odnosa, odnosno transakcije i osiguravanja ažuriranja dokumentacije, podataka ili informacija koje se vode;
- e) utvrđivanje da li je klijent politički eksponirano lice.

(2) Prilikom provođenja mjera iz stavka 1) točka a) i b) obveznici su dužni provjeriti da li je lice koje tvrdi da djeluje u ime klijenta za to i ovlašteno.

Članak 16.

(1) Provjeru identiteta klijenta i stvarnog vlasnika obveznici su dužni izvršiti prije uspostave poslovnog odnosa ili izvršenja transakcije.

(2) Obveznici koji ne mogu provesti mjere identifikacije i praćenja neće uspostaviti poslovni odnos niti obaviti transakciju, prekinut će poslovni odnos te razmotriti izradu prijave o sumnjivoj transakciji FOO-u.

(3) Obveznici mogu prekinuti već uspostavljeni poslovni odnos ako nisu u mogućnosti provesti mjere stalnog praćenja poslovnih odnosa i utvrditi da li je klijent politički eksponirano lice.

Članak 17.

Obveznici prilikom obavljanja mjera identifikacije i praćenja prikupljaju slijedeće podatke:

- a) za fizička lica: ime i prezime, prebivalište, dan, mjesec i godina rođenja, jedinstveni matični broj ili drugi lični identifikacioni broj klijenta, naziv i broj identifikacione isprave, naziv i državu izdavaoca, te državljanstvo;
- b) za fizičko lice kojem je namijenjena transakcija: ime i prezime, prebivalište, te podatak o

jedinstvenom matičnom broju fizičkog lica ili drugi lični identifikacioni broj klijenta ako mu je taj podatak dostupan;

c) za obrt i drugu samostalnu djelatnost:

1) naziv, adresu sjedišta i jedinstveni identifikacioni broj obrta i lica koje obavlja drugu samostalnu djelatnost kada se u svrhu poslovanja obrta ili obavljanja druge samostalne djelatnosti uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija;

2) naziv, adresa sjedišta obrta i lica koje obavlja drugu samostalnu djelatnost kojem je namijenjena transakcija, te jedinstveni identifikacioni broj obrta i lica koje obavlja drugu samostalnu djelatnost, samo ako mu je taj podatak dostupan;

d) za pravno lice za koje se uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija, odnosno za pravno lice u čije se ime uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija: naziv, pravni oblik, adresu sjedišta i jedinstveni identifikacioni broj pravnog lica;

e) za pravno lice kojem je namijenjena transakcija obveznik pribavlja podatke o nazivu i adresi sjedišta tog pravnog lica, te podatak o jedinstvenom identifikacionom broju pravnog lica ako mu je taj podatak dostupan;

f) za stvarnog vlasnika klijenta: ime i prezime, država prebivališta, dan, mjesec i godina rođenja, državljanstvo/državljanstva i jedinstveni matični broj ili drugi lični identifikacioni broj klijenta ako je dostupan;

g) podatke o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa, uključujući i informaciju o djelatnosti klijenta;

h) datum i vrijeme uspostavljanja poslovnog odnosa;

i) datum i vrijeme pristupa sefu;

j) datum i vrijeme provođenja transakcije, iznos i valutu u kojoj se obavlja transakcija, način provođenja transakcije, te svrhu/namjenu transakcije;

k) o izvoru sredstava koja jesu ili će biti predmet poslovnog odnosa;

l) o izvoru sredstava koja jesu ili će biti predmet transakcije;

m) prikuplja i druge podatke o sumnjivim transakcijama, sredstvima i licima koji su mu potrebni za obrazloženje razloga za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorizma.

Članak 18.

1) Prilikom identifikacije osoba obveznici su dužni pribaviti ovjerenu kopiju identifikacijskog dokumenta ili sačiniti njegovu kopiju uvidom u original ili ovjerenu kopiju, kojom se smatra i elektronski dokument, te na kopiji osigurati zapise o vremenu kad je identifikacija izvršena uz ime i prezime zaposlenika koji je izvršio identifikaciju.

2) Priređivači igara na sreću preduzet će mjere identifikacije, provjere identiteta i praćenja klijenata prilikom registracije na elektronsku platformu za klađenje, bez obzira na iznos uloga.

3) Kasina i kockarnice dužni su i prilikom ulaska klijenata u kasina i kockarnice odmah izvršiti njihovu identifikaciju i provjeru identiteta.

4) Priređivači igara na sreću dužni su vršiti identifikaciju i praćenje klijenta koji u igri obavlja transakciju u iznosu od ili više od 2.000,00 KM bez obzira je li riječ o jednoj ili više međusobno povezanih transakcija.

5) Pravno i fizičko lice koje se bavi prometom plemenitih metala, dragog kamenja i njihovih proizvoda prilikom svakog otkupa plemenitih metala, dragog kamenja i njihovih proizvoda dužni su poduzeti mjere identifikacije i praćenja.

Članak 19.

(1) Obveznici prate poslovne aktivnosti koje preduzima klijent provodeći mjere identifikacije i praćenja uz primjenu principa upoznaj svog klijenta, uključujući i porijeklo sredstava koja se koriste u poslovnim operacijama.

- (2) Praćenje poslovnih aktivnosti koje preduzima klijent posredstvom obveznika uključuje:
- a) određivanje poslovnih operacija klijenta u skladu sa svrhom i namjenom poslovnog odnosa uspostavljenog između klijenta i obveznika;
 - b) kontinuirano praćenje poslovnog odnosa i provođenje kontrole transakcija izvršenih tokom trajanja poslovnog odnosa da bi se osiguralo da su transakcije koje se vrše u skladu s onim što obveznik zna o klijentu, njegovom poslovnom profilu i profilu rizika, te prema potrebi, izvoru novčanih sredstava i osiguravanju ažuriranja dokumentacije, podataka ili informacija koje se vode;
 - c) osiguravanje da dokumentacija, podaci i informacije prikupljeni u okviru procesa identifikacije i praćenja budu ažurni i relevantni, ostvarivanjem uvida u postojeće evidencije, naročito za kategorije klijenata višeg rizika.
- (3) Obveznici trebaju odrediti obim i učestalost mjera navedenih u stavu (2) ovog člana koje odgovaraju riziku pranja novca ili financiranja terorističkih aktivnosti kojem je izložen u obavljanju pojedinačnih transakcija ili poslovnih operacija pojedinačnog klijenta. Obveznici će procijeniti takav rizik na temelju izvršene procjene rizika.

Članak 20.

- 1) Obveznici su dužni razumijeti svrhu i namjeravanu prirodu poslovnog odnosa i transakcije.
- 2) U slučajevima kada obveznik ustanovi sumnju na pranje novca, financiranje terorističkih aktivnosti ili financiranje oružja za masovno uništenje i opravdano vjeruju da će provedba postupka identifikacije i praćenja stranke inicirati dojavu stranci, neće nastaviti postupak i podnijet će izvješće o sumnjivoj transakciji.

Članak 21.

- 1) Identifikacija pravnih aranžmana obaviti će se pomoću slijedećih identifikacijskih podataka i dokumenata:
 - a) naziv pravnog aranžmana;
 - b) datum osnivanja;
 - c) službenog identifikacijskog broja kada je to primjenjivo;
 - d) identifikacijskih podataka za sve fizičke osobe povezane s pravnim aranžmanom, uključujući stvarnog vlasnika, poznate korisnike, osobe koje imaju kontrolu, uključujući upravitelja/upravitelje pravnog aranžmana ili druge osobe koja imaju kontrolu ili ovlasti usmjeravati aktivnosti stranke što uključuje zaštitnike, zajedničke upravitelje, ili druge treće strane, uključujući osnivača pravnog aranžmana kada su značajne ovlasti zadržane;
 - e) poštanska adresa/adrese upravitelja pravnog aranžmana ili drugih osoba koje imaju kontrolu ili imaju ovlasti vršiti kontrolu nad strankom;
 - d) primjerak ugovora o pravnom aranžmanu.
- 2) Za stranke koje su pravni aranžmani obveznici su dužni pribaviti informacije o ovlastima koje uređuju pravni aranžman i obvezujući su za njega, o osobama koje su na poziciji najvišeg rukovodstva u pravnom aranžmanu te o glavnom mjestu poslovanja ukoliko se ono razlikuje od adrese sjedišta pravnog aranžmana.

Članak 22.

- (1) Obveznici mjere identifikacije mogu povjeriti samo trećim osobama za koje su se uvjerali da primjenjuju mjere identifikacije i praćenja koje su istovjetne ili strožije u odnosu na identifikacije propisane Zakonom.

(2) Mjere praćenja transakcija i aktivnosti stranke obveznici su dužni u potpunosti samostalno provoditi u okviru obavljanja svojih zadataka.

Članak 23.

(1) Obveznici mogu, u skladu s propisima u BiH kojima se uređuje oblast video elektronske identifikacije, na daljinu odrediti i utvrditi identitet fizičkog lica, njegovog zakonskog zastupnika, te klijenta koji je preduzetnik ili lice koje se bavi drugom samostalnom djelatnošću, pravnog lica i fizičkog lica koje zastupa pravno lice, korištenjem sredstava video elektronske identifikacije ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- a) za proizvode, usluge, planirane transakcije odnosno sredstva ili kanale dostave, za čije korištenje obveznik provodi video elektronsku identifikaciju klijenta, nije utvrđen visoki rizik od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- b) identitet se određuje i utvrđuje na osnovu važeće javne isprave klijenta iz stava (1) ovog člana, koja sadrži biometrijsku fotografiju lica i koju je izdao nadležni organ država koje nisu na listi zemalja iz člana 86. stav (1) Zakona;
- c) klijent je punoljetno lice;
- d) klijent nema boravište na području država s liste zemalja iz člana 86. stav (1) Zakona.

(2) Obveznici su dužni prema klijentu iz stava (1) ovog člana, do trenutka njegovog fizičkog pristupanja kod obveznika, provoditi mjere pojačanog i trajnog praćenja poslovnog odnosa s klijentom, uključujući i provođenje mjera ograničenja transakcija shodno procijenjenom riziku.

(3) U postupku određivanja i utvrđivanja identiteta klijenta iz stava (1) ovog člana obveznici prikupljaju podatke iz člana 15. ovog zakona. Podaci koje nije moguće prikupiti u skladu s stavom (1) ovog člana, prikupljaju se iz drugih važećih javnih isprava koje klijent dostavi posredstvom lica ovlaštenih za poslove poštanskog saobraćaja ili elektronskom poštom.

Članak 24.

Prilikom identifikacije i praćenja aktivnosti klijenata, obveznik će, zavisno od stepena rizika klijenta i transakcije, primijeniti posebne mjere identifikacije i praćenja, i to:

- a) pojačanu identifikaciju i praćenje;
- b) pojednostavljenu identifikaciju i praćenje.

Članak 25.

Obveznici su dužni primijeniti pojačane mjere identifikacije i praćenja transakcija i aktivnosti stranke kako bi upravljao rizicima i ublažio ih na primjeren način i to u slučajevima:

- a) primjene novih tehnologija i tehnologija u razvoju a u skladu s procjenom rizika od strane obveznika;
- c) obavljanja transakcija koje se po svojim karakteristikama mogu smatrati neuobičajenim, u skladu s članom 33. ovog zakona;
- d) uspostavljanja poslovnog odnosa ili obavljanja transakcije iz člana 12. ovog zakona s klijentom koji je politički eksponirano lice ili ima stvarnog vlasnika koji je politički eksponirano lice, uključujući i njihove najbliže članove porodice i bliže saradnike;
- e) provođenja mjera identifikacije i praćenja kada klijent nije bio osobno prisutan za vrijeme utvrđivanja i provjere identiteta;
- f) uspostavljanja poslovnog odnosa ili obavljanja transakcije koji uključuju visokorizične zemlje;

g) uspostavljanja poslovnog odnosa s klijentima koji obavljaju djelatnosti visokog rizika, shodno procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje.

Članak 26.

Za potrebe identifikacije stranke obveznici mogu zahtijevati dodatne informacije, podatke i dokumentaciju kako bi ispunio obvezu identifikacije ukoliko je procijenjeno da postoji visok rizik.

Članak 27.

Obveznici su dužni prije uvođenja novih ili značajnih izmjena postojećih proizvoda i usluga izvršiti analizu rizika utvrđujući potencijalni rizik koji može proizaći iz uvođenja novog proizvoda i usluge, utjecaj na ukupnu izloženost obveznika riziku te mogućnosti adekvatnog upravljanja novim rizikom u cilju umanjavanja mogućnosti zlouporabe proizvoda ili usluge u svrhe pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja oružja za masovno uništenje.

Članak 28.

(1) Obveznici su dužni imati uspostavljene primjerene politike i procedure za otkrivanje složenih, neobičnih ili neuobičajenih transakcija i obrazaca transakcija kada otkrije transakcije koje su složene ili neobične ili neuobičajene i kada ne vidi ekonomsku ili pravnu svrhu transakcije ili sumnja u istinitost informacija koje su mu date obveznik je dužan primijeniti mjere pojačane identifikacije i praćenja.

(2) Mjere identifikacije i praćenja moraju biti dovoljne kako bi obveznici mogli utvrditi izazivaju li neobične ili neuobičajene transakcije sumnju i iste uključuju:

- a) poduzimanje opravdanih i primjerenih mjera u svrhu razumijevanja i pozadine i svrhe transakcija;
- b) učestaliji nadzor poslovnog odnosa i naknadnih transakcija i obraćanje veće pažnje na pojedinosti.

(3) Obveznici trebaju donijeti odluku da nadziru pojedinačne transakcije kada je to razmjerno identificiranom riziku.

Članak 29.

(1) Obveznici su dužni provjeriti pozadinu i svrhu transakcije koju karakterizira: složenost, neuobičajeno visok iznos, neuobičajeni način izvršenja, vrijednost ili povezanost transakcija odnosno sredstava koje nemaju ekonomski ili pravno osnovanu namjenu, odnosno nisu usaglašene ili su u nesrazmjeri s uobičajenim, očekivanim poslovanjem klijenta.

(2) Obveznici su dužni utvrditi osnov i svrhu transakcija iz stava (1) ovog člana i, ako ne utvrdi da je riječ o sumnjivoj transakciji, o tome sačiniti službenu zabilješku u pisanoj ili elektronskoj formi, koju čuva kako bi bila dostupna na zahtjev FOO-a i nadzornih organa iz ovog zakona.

(3) U vezi s transakcijama odnosno sredstvima iz st. (1) i (2) ovog člana, sa izuzetkom iz stava (4) ovog člana, obveznici, osim obaveza iz stava (1) ovog člana, preduzimaju najmanje sljedeće mjere:

- a) prikuplja i provjerava dodatne podatke o djelatnosti klijenta i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa s klijentom;

b) prikupljaju i provjeravaju podatke o svrsi najavljene ili obavljene transakcije odnosno sredstava;

c) ažuriraju identifikacione podatke o klijentu i njegovom stvarnom vlasniku;

d) provjeravaju prikupljene podatke o izvoru sredstava.

(4) Ako obveznici u vezi s transakcijama odnosno sredstvima iz stava (1) ovog člana nakon provedene analize utvrde razloge za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorizma, dužni su o tome obavijestiti FOO.

Članak 30.

(1) Identifikaciju politički eksponiranih osoba obveznici ne smiju temeljiti isključivo na izjavi stranke o statusu političke eksponiranosti nego izjava može biti korištena kao dopunski izvor informacija i ista ne predstavlja dovoljan dokaz da stranke jeste ili nije politički eksponirana osoba.

(2) Obveznici su dužni koristiti dodatne izvore informacija za provjeru statusa stranke, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

a) javno dostupne baze podataka i službene izvore nadležnih institucija i tijela;

b) komercijalne baze podataka uz prethodnu procjenu njihove pouzdanosti;

c) otvorene izvore poput mdija i službenih priopćenja;

d) baze podataka obveznika i razmjenu informacija unutar grupe, ako je primjenjivo;

e) registre o prijavi imovine javnih dužnosnika.

Članak 31.

(1) Kad obveznici utvrde da je klijent ili stvarni vlasnik klijenta ili lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje, te lice ovlašteno za raspolaganje sredstvima na računu klijenta pravnog lica politički eksponirano lice, dužan je:

a) poduzeti odgovarajuće mjere kako bi utvrdio izvor imovine i sredstava koja će biti korištena u poslovnom odnosu ili povremenoj transakciji u cilju umanjenja rizika;

b) dobiti odobrenje najvišeg rukovodstva za uspostavu ili nastavak poslovnog odnosa;

c) primijeniti mjere pojačane identifikacije i kontinuiranog praćenja transakcija i rizika povezanog s poslovnim odnosom, a pritom dinamika stalnog praćenja treba biti usklađena s nivoom rizika povezanog s poslovnim odnosom;

d) identificirati neobične transakcije i kontinuirano pregledavati informacije kojima se raspolaže kako bi se osiguralo da bilo koje nove informacije koje bi mogle utjecati na procjenu rizika budu pravovremeno identificirane.

(2) Obim i intenzitet mjera za utvrđivanje izvora imovine i izvora sredstava moraju ovisiti o nivou rizika koji je povezan s poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom.

(3) Kada je rizik povezan s poslovnim odnosom ili s povremenom transakcijom s politički eksponiranim licem posebno visok, obveznik je dužan provjeriti izvor imovine i izvor sredstava na temelju pouzdanih i neovisnih podataka, dokumentacije ili informacija.

(4) Obveznici su dužni internim politikama propisati postupak odobravanja uspostave ili nastavka poslovnog odnosa sa politički eksponiranim licem.

(5) Kod donošenja odluke o uspostavi ili nastavku poslovnog odnosa, najviše rukovodstvo je dužno uzeti u obzir nivo rizika kojem bi obveznik bio izložen ako bi uspostavio ili nastavio taj poslovni odnos, te mogućnost obveznika da tim rizikom efikasno upravlja.

(6) Obveznici su dužni primijeniti sve navedene mjere iz ovog člana na politički eksponirana lica i članove njihovih porodica kao i poznate bliske saradnike politički eksponiranog lica kako su propisane članom 34. Zakona, te prilagoditi obim i intenzitet tih mjera u skladu s rizikom.

Članak 32.

Prilikom provedbe pojačanih mjera identifikacije i praćenja u vezi političkih eksponiranih osoba obveznici trebaju u obzir uzeti dodatne čimbenika odnosno utvrditi da li politički eksponirana osoba:

- a) ima poslovne interese koji su u vezi s njegovim javnim funkcijama odnosno je li u sukobu interesa;
- b) je uključena u proces javnih nabavki;
- c) ima nekoliko srodnih ili nepovezanih istaknutih javnih funkcija koje mogu omogućiti vršenje utjecaja na nekoliko ključnih točaka donošenja odluka u procesu odlučivanja, posebno u odjelu za potrošnju i nabave;
- d) dolazi iz zemlje za koju je FATF ili drugo relevantno tijelo utvrdilo da ima strateške nedostatke režima pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti ili je poznato da ima visoku razinu korupcije kao i iz zemlje navedene na listi zemalja u kojima postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti;
- e) ima istaknutu javnu funkciju u sektorima za koje se zna da su izloženi povećanim razinama korupcije kao što su sektori nafte i plina, rudarstva, industrije, sporta, igara na sreću i kockanja;
- f) ima istaknutu javnu funkciju koja bi mu omogućila da negativno utječe na učinkovitu implementaciju FATF preporuka u svojoj zemlji.

Članak 33.

(1) Kada je stranka iz zemlje sa strateškim nedostacima ili zemlje u kojoj postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti te u svim drugim visokorizičnim situacijama obveznici su dužni internim politikama propisati mjere pojačane identifikacije i praćenja primjene za određenu visokorizičnu situaciju te ih dosljedno primjenjivati.

(2) Pri određivanju mjera pojačane identifikacije i praćenja u slučajevima kada je stranka iz zemlje navedene u stavku (1) ovog članka obveznici su dužni razmotriti:

- a) povećane količine informacija koje se prikupljaju za potrebe identifikacije i praćenja (informacije o identitetu stranke i stvarnog vlasnika i strukturu vlasništva, informacije o predviđenoj prirodi poslovnog odnosa kako bi mogao utvrditi da su priroda i svrha poslovnog odnosa zakoniti);
- b) povećanje kvalitete informacija koje se prikupljaju;
- c) povećanje učestalosti praćenja kako bi obveznik bio siguran da može upravljati rizikom povezanim s pojedinačnim poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom ili može zaključiti da poslovni odnos prelazi spremnost obveznika za preuzimanje rizika.

Članak 34.

(1) Obveznici mogu primijeniti pojednostavljene mjere identifikacije i praćenja klijenta samo ako su identificirani niži nivoi rizika, adekvatnom analizom rizika koju je izvršio obveznik.

(2) Pojednostavljene mjere bit će srazmjerne faktorima nižeg rizika, ali nisu prihvatljive kada postoji sumnja na pranje novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ili kada se primjenjuju specifični scenariji za više nivoa rizika.

(3) Prije primjene mjera pojednostavljene identifikacije i praćenja klijenta obveznici će se uvjeriti da poslovni odnos ili transakcija predstavljaju niži stepen rizika.

(4) Iako provodi pojednostavljenu identifikaciju i praćenje prema st. (1) i (2) ovog člana, Obveznici su dužni u odnosu na transakcije i poslovni odnos provoditi redovne mjere praćenja u svrhu otkrivanja neobičnih ili sumnjivih transakcija.

(5) Obveznici mogu primijeniti mjere identifikacije i praćenja klijenta u odnosu na pojedini poslovni odnos ili povremenu transakciju za koju procijeni da predstavlja nizak rizik za pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti uvažavajući rezultate procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u BiH.

Članak 35.

(1) Pojednostavljene mjere identifikacije i praćenja obveznici mogu primijeniti u slučajevima kada poslovni odnos uspostavljaju sa klijentima koji su:

a) nadležni organi i institucije javne uprave, bez obzira na administrativni nivo (nivo Bosne i Hercegovine, entiteti, distrikt, kantoni, općine);

b) javna preduzeća i institucije čiji su osnivači nadležni organi i institucije javne uprave iz tačke a) ovog stava;

c) obveznici provođenja mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, nad kojima nadzor u vezi sa primjenom Zakona i drugih propisa u vezi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti vrše organi i agencije koji su osnovani u skladu sa posebnim zakonima;

d) drugi klijenti, pravna i fizička lica, za koje obveznik na osnovu analize rizika utvrdi da nose nizak rizik.

(2) Obveznici mogu primijeniti mjere pojednostavljene identifikacije i praćenja klijenta u odnosu na povremenu transakciju za koju procijene da predstavlja nizak rizik uvažavajući i rezultate procjene.

(3) Obveznici su dužni prikupiti dovoljno informacija za utvrđivanje da li klijent ispunjava uslove za primjenu pojednostavljenih mjera identifikacije i praćenja, uključujući i rezultate procjene.

(4) Kad se pojavi sumnja da je riječ o aktivnostima pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti ili finansiranja širenja oružja za masovno uništenje u vezi s klijentom, transakcijom ili uslugom na koju su primijenjene pojednostavljene mjere, obveznici su dužni izvršiti dodatnu procjenu i primijeniti pojačane mjere.

(5) Obveznici su dužni Zakonom propisane podatke i informacije o klijentu, prikupiti i provjeriti uvidom u original ili ovjerenu kopiju validnih isprava ili dokumentacije u kojoj su zapisani podaci i informacije o klijentu kao što su: lični identifikacioni dokumenti, izvodi iz odgovarajućih registara, ostala poslovna dokumentacija ili na drugi način propisan Zakonom, a uzimajući u obzir i izvršene analize rizika.

(6) Pri vršenju pojednostavljenih radnji i mjera identifikacije i praćenja klijenta obveznici su dužni da uspostave adekvatan nivo praćenja poslovanja klijenta tako da budu u stanju otkriti neuobičajene i sumnjive transakcije.

Članak 36.

(1) Obveznici su dužni identificirati i procijeniti rizike od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti koji mogu nastati u vezi s razvojem novih proizvoda i novih poslovnih praksi, uključujući i nove mehanizme isporuke, i upotrebu novih ili tehnologija u razvoju za nove i postojeće proizvode prije njihovog plasiranja ili korištenja.

(2) Obveznici su dužni provoditi pojačano praćenje kako bi identificirali rizike od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti koji proizlaze iz primjene novih tehnologija ili tehnologija u razvoju za nove ili već postojeće proizvode koji se koriste za realizaciju transakcija u unutrašnjem ili međunarodnom platnom prometu, pogotovo onih koji mogu pogodovati anonimnosti, kao i nove poslovne prakse, uključujući pojačano praćenje novih mehanizama distribucije i instrumenata plaćanja putem kojih se obavljaju transakcije povezane s novim tehnologijama i tehnologijama u razvoju.

(3) U svrhu provođenja mjera iz ovog člana, obveznici će uspostaviti procedure i preduzeti odgovarajuće mjere za upravljanje rizicima i ublažavanje rizika s ciljem sprečavanja zloupotreba novih tehnologija ili tehnologija u razvoju u svrhu pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Članak 37.

(1) Osim provođenja mjera identifikacije i praćenja klijenta obveznici će uspostaviti odgovarajuću proceduru za određivanje da li je klijent i/ili stvarni vlasnik klijenta iz BiH ili inozemstva politički eksponirano lice. Obveznici će definirati takve procedure u svom internom aktu, istovremeno prateći smjernice FOO-a i nadzornog organa.

(2) Kada je klijent i/ili stvarni vlasnik klijenta koji ulazi u poslovni odnos ili obavlja transakciju ili u čije ime se stupa u poslovni odnos ili transakciju obavlja politički eksponirano lice, obveznici će u okviru procedure pojačane identifikacije i praćenja klijenta preduzeti sljedeće dodatne mjere:

a) prikupiti podatke da bi se ustanovio izvor bogatstva i izvor sredstava i imovine koja jeste ili će biti predmet poslovnog odnosa ili transakcije iz dokumenata i ostale dokumentacije koju je priložio klijent i/ili stvarni vlasnik klijenta;

b) zaposleni kod obveznika koji provodi proceduru za uspostavljanje poslovnog odnosa s klijentom osigurati će pisano odobrenje najvišeg rukovodstva prije nego što uđe u takvu vrstu odnosa;

c) nakon stupanja u poslovni odnos, obveznik će pojačano i trajno pratiti transakcije odnosno sredstva i ostale poslovne aktivnosti politički eksponiranog lica.

(3) Ako obveznici utvrde da je klijent ili stvarni vlasnik klijenta postao politički eksponirano lice u toku poslovnog odnosa, primijenit će radnje i mjere iz stava (2) ovog člana, a za nastavak poslovnog odnosa s tim licem pribavit će pisanu saglasnost najvišeg rukovodstva.

(4) Obveznici su dužni, kada politički eksponirano lice prestane djelovati na istaknutoj javnoj dužnosti, procijeniti daljnji rizik koji to lice predstavlja i na osnovu procjene rizika preduzimati odgovarajuće mjere, sve dok obveznik više ne smatra da politički eksponirano lice predstavlja daljnji rizik specifičan za politički izloženo lice, pri čemu period provođenja mjera traje najmanje 12 mjeseci od prestanka djelovanja na istaknutoj javnoj dužnosti.

(5) Mjere iz ovog člana provode se i za najbliže članove porodice i bliske saradnike na način kako ih definira Zakon.

Članak 38.

- (1) U vezi s poslovnim odnosima ili transakcijama koji uključuju visokorizične zemlje utvrđene članom 86. Zakona, obveznici primjenjuju sljedeće mjere pojačane identifikacije i praćenja:
- a) prikupljanje dodatnih informacija o klijentu i stvarnom vlasniku odnosno stvarnim vlasnicima;
 - b) prikupljanje dodatnih informacija o svrsi i namjeni poslovnog odnosa;
 - c) prikupljanje informacija o izvoru novčanih sredstava i izvoru bogatstva klijenta i stvarnog vlasnika odnosno stvarnih vlasnika;
 - d) prikupljanje informacija o razlozima za planirane ili izvršene transakcije;
 - e) pribavljanje odobrenja najvišeg rukovodstva za uspostavljanje ili nastavak poslovnog odnosa;
 - f) provođenje pojačanog praćenja poslovnog odnosa povećanjem broja i učestalosti primijenjenih kontrola te odabirom uzoraka transakcija koji iziskuju daljnje ispitivanje.

Članak 39.

- (1) S ciljem dostavljanja informacija FOO-u, te za izvršenje ostalih dužnosti iz zakona, obveznici imenuju ovlašteno lice i jednog ili više zamjenika ovlaštenog lica.
- (2) Obveznici su dužni, kada je to primjereno veličini i prirodi posla obveznika, za ovlašteno lice osigurati rukovodeće radno mjesto po sistematizaciji radnih mjesta sa svim pravima i naknadama tog nivoa organizacione strukture, koje ima direktnu i neposrednu vezu s upravom i nadzornim odborom obveznika, a koje omogućava brzo, kvalitetno i pravovremeno izvršavanje zadataka propisanih ovim zakonom i odredbama koje iz njega proizlaze.
- (3) Ovlašteno lice samostalno obavlja zadatke iz svoje nadležnosti.
- (4) Za obveznike koji imaju četiri ili manje zaposlenih, ukoliko nije imenovano, ovlaštenim licem smatra se zakonski zastupnik ili drugo lice koje vodi poslove obveznika, odnosno odgovorno lice obveznika prema zakonskim propisima.
- (5) Obveznici FOO-u dostavljaju podatke o ličnom imenu i nazivu radnog mesta ovlaštenog lica i njegovog zamjenika, kao i podatke o ličnom imenu i nazivu radnog mjesta člana najvišeg rukovodstva odgovornog za primjenu ovog zakona, kao i svaku promjenu tih podataka najkasnije u roku od osam dana od dana imenovanja.
- (6) Obveznici su prilikom prve registracije dužni FOO-u dostaviti i kopiju aktuelnog izvoda iz sudskog registra ili rješenje nadležnog tijela te obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema klasifikaciji djelatnosti.
- (7) Obveznici su dužni osigurati prisustvo ovlaštenog lica prilikom obavljanja neposrednog nadzora i osigurati da ovlašteno lice direktno komunicira s predstavnicima nadzornih organa i pruži im svu neophodnu pomoć za nesmetano vršenje neposrednog nadzora.

Članak 40.

- (1) Obveznici su dužni osigurati kontinuirano godišnje stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje koje obuhvata sve zaposlene na radnim mjestima relevantnim za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i to treba biti prilagođeno realnim potrebama njegovih organizacionih dijelova, funkcija i/ili zaposlenika.
- (2) Stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje odnosi se na upoznavanje s odredbama zakona i propisa donesenih na osnovu njega i internih akata, sa stručnom literaturom o sprečavanju i otkrivanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, s listom indikatora za prepoznavanje sumnjivih aktivnosti klijenata i sumnjivih transakcija odnosno sredstava, uključujući relevantne zahtjeve za zaštitu podataka.

(3) Obveznici su dužni izraditi plan godišnjeg stručnog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih u pogledu sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti najkasnije do kraja marta za tekuću godinu.

(4) Svi novi zaposlenici moraju proći inicijalnu obuku o osnovnim principima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u rok uod 60 dana od dana stupanja na dužnost.

(5) Obveznici su dužni voditi evidenciju o provedenim obukama a ista sadrži datum, trajanje, sadržaj, popis sudionika i opise radnih mjesta ili funkcija.

(6) U slučaju nepohađanja obuke bez opravdanog razloga obveznici su dužni poduzeti odgovarajuće mjere uključujući disciplinske postupke prema internim pravilima.

Članak 41.

(1) Obveznici su dužni u okviru redovnih aktivnosti koje preduzimaju radi efikasnog upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje, uspostaviti internu kontrolu obavljanja poslova sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje primjerenu veličini i prirodi posla obveznika.

(2) Obveznici su dužni najmanje jedanput godišnje osigurati nezavisnu internu i eksternu reviziju procjene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, koja može biti sastavni dio propisane eksterne revizije, kada obveznik ili nadzorni organ obveznika procijeni da je, imajući u vidu veličinu i prirodu posla, potrebno da postoji nezavisna interna i eksterna revizija iz ovog stava, a obavezno kada je zakonom ili podzakonskim aktima kojima se uređuje djelatnost obveznika propisana obaveza postojanja interne i eksterne revizije.

(3) Predmet aktivnosti nezavisne interne i eksterne revizije uključuje procjenu adekvatnosti politika i procedura obveznika i procjenu usklađenosti poslovanja obveznika s odredbama ovog zakona i provedbenim propisima.

(4) Eksternu reviziju iz stava (2) vrše društva za reviziju koja se osnivaju u skladu sa zakonima kojima se uređuje oblast računovodstva i revizije u BiH.

(5) Obaveze iz stava (2) ovog člana ne odnose se na obveznike s četiri i manje zaposlenih, ako obveznik nije finansijska institucija.

(6) Obveznici i najviše rukovodstvo obveznika odgovorni su za osiguranje i organizaciju interne kontrole i interne revizije poslovanja koji se izvršavaju kod obveznika sukladno Zakonu.

(7) Obveznici svojim aktom određuje ovlaštenja i odgovornosti tijela upravljanja, organizacijskih jedinica, ovlaštenih osoba i drugih osoba u obvezniku u vršenju interne kontrole, kao i način i raspored vršenja interne kontrole.

Članak 42.

(1) Obveznici koji su dužni organizovati internu reviziju, obavezni su da osiguraju izradu godišnjeg izvještaja o izvršenoj internoj reviziji i o mjerama preduzetim nakon te revizije, najmanje jednom godišnje.

(2) Razmak između dvije uzastopne revizije, kao i između usvajanja izvještaja od strane nadležnih organa obveznika, ne može biti duži od 12 mjeseci.

(3) Sadržaj godišnjeg izvješća o izvršenoj internoj reviziji propisan je člankom 41. stavak (2) Pravilnika.

(4) Obveznici su dužni godišnje izvješće dostaviti Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, na zahtjev uprave, u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 43.

(1) Obveznici u skladu sa smjericama FOO-a i nadzornog organa, sačinjavaju listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija odnosno sredstava i klijenata u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje i dopunjavaju je na osnovu informacija koje su im dostupne o novim trendovima i tipologijama pranja novca i finansiranja terorizma. U slučaju izmijenjenih okolnosti u poslovanju obveznika, ako su one važne za primjenu ovog zakona, obveznik je dužan sačiniti dopunu liste indikatora.

(2) Listu indikatora i dopune liste iz stava (1) ovog člana obveznik je dužan dostaviti FOO-u i nadzornom organu u roku od 30 dana od dana sačinjavanja.

(3) Obveznici su dužni pridržavati se liste indikatora iz stava (1) ovog člana prilikom preduzimanja poslova na sprečavanju, istraživanju i otkrivanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje u skladu s odredbama ovog zakona, ali se pri tome neće ograničiti samo na listu indikatora.

Članak 44.

(1) Obveznici vode i čuvaju:

a) prateću dokumentaciju i evidencije o transakcijama, što obuhvata originalne dokumente ili kopije dokumenata, kao i druge oblike koji su prihvatljivi u sudskim postupcima, koji su potrebni za utvrđivanje transakcija u periodu od deset godina nakon završetka poslovnog odnosa sa svojim klijentom ili nakon dana povremene transakcije;

b) sve evidencije u vezi s primjenom mjera identifikacije i praćenja klijenta, dokumentacijom o računima, poslovnom korespondencijom i rezultatima svih izvršenih analiza, u periodu od najmanje deset godina nakon raskida poslovnog odnosa ili nakon datuma povremene transakcije;

c) prijave i obavještenja dostavljena FOO-u.

(2) Evidencija o transakcijama mora biti dovoljna da omogući rekonstrukciju pojedinačnih transakcija kako bi se, ako to bude potrebno, mogli osigurati dokazi za vođenje krivičnog postupka.

Članak 45.

(1) Pravna i fizička lica koja nisu obveznici provođenja mjera za otkrivanje i sprečavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, a koja obavljaju registriranu djelatnost prodaje roba, nepokretnosti ili vršenja usluga u BiH, ne smiju od klijenta ili trećeg lica primiti gotov novac za njihovo plaćanje ako prelazi iznos od 30.000,00KM.

(2) Ograničenje plaćanja gotovinom primjenjuje se i kada se plaćanje obavlja u nekoliko povezanih transakcija gotovinom i njena ukupna vrijednost prelazi 30.000,00 KM.

Članak 46.

(1) Obveznici su dužni prijaviti sumnju o svakom pokušaju ili obavljenoj sumnjivoj transakciji, sumnjivim sredstvima bez obzira na iznos transakcije i o svakom sumnjivom klijentu ili licu.

(2) Obveznici su dužni obavijestiti FOO o:

- a) gotovinskoj transakciji čija vrijednost iznosi ili prelazi sumu u iznosu ili protivvrijednosti od 30.000 KM;
- b) povezanim gotovinskim transakcijama čija ukupna vrijednost iznosi ili prelazi sumu u iznosu ili protivvrijednosti od 30.000 KM;
- c) svakoj transakciji u iznosu ili protivvrijednosti od 30.000 KM ili više s fizičkim i pravnim licima koja se nalaze u zemljama s liste zemalja iz člana 86. Zakona;
- d) svakoj transakciji u iznosu ili protivvrijednosti od 30.000 KM ili više s fizičkim i pravnim licima koja imaju sjedište u zemljama koje se nalaze na listama zemalja iz člana 86. Zakona.

Članak 47.

Ove smjernice stupaju na snagu danom donošenja i objavljuju se na službenoj internet stranici Federalne uprave za inspekcijske poslove.

M.P. **DIREKTORICA**

Ivana Prvulović

Broj: 01-02-1-02924/2026

Datum: 20.4.2026. godine

